

ใบความรู้ เรื่อง ประโยคซ้อนในภาษาไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สรรค์สร้างตามหลักภาษา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ประโยคซ้อนในภาษาไทย
 รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ประโยคซ้อน หมายถึง

ประโยคที่ประกอบด้วยประโยคหลัก (मुख्यประโยค) และประโยคย่อย (อนุประโยค) มารวมเป็นประโยคเดียวกัน

ประโยคหลัก (मुख्यประโยค) + ประโยคย่อย (อนุประโยค)

ประโยคหลัก คือ ประโยคที่เป็นประโยคสามัญประกอบด้วยประธาน กริยา กรรมและส่วนขยาย
 ประโยคย่อย คือ ประโยคที่ขึ้นต้นด้วยคำเชื่อม สามารถเป็นได้ทั้งนามวลี ส่วนขยาย หรือขยายกริยาวลี

ประเภทของประโยคซ้อน

มี ๓ ประเภท ได้แก่

๑. ประโยคซ้อนที่มีนามานุกรประโยค
๒. ประโยคซ้อนที่มีคุณนามุกรประโยค
๓. ประโยคซ้อนที่มีวิเศษนามุกรประโยค

ตั้งใจศึกษานะคะ

๑. ประโยคซ้อนที่มีนามานุกรประโยค

คือ ประโยคย่อย (อนุประโยค) ที่ทำหน้าที่เหมือนนามวลี กล่าวคือเป็นได้ทั้งประธาน กรรม หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความ

มีคำเชื่อมหน้าประโยคย่อย (อนุประโยค) ได้แก่ **ที่** , **ที่ว่า** , **ว่า** , **ให้**

ตัวอย่าง

ที่คุณพูดเป็นเรื่องเข้าใจผิด

ปรกรณ์ไม่ชอบ**ให้**ใครมาว่าครูของเขา

เขาได้ยินมา**ว่า**ปีนี้ น้ำจะมาก

ครูมอบหมายงาน**ให้**นักเรียนทำเป็นการบ้าน

บุษบาได้ยินชาคริตพูด**ว่า**พรุ่งนี้จะสอบเก็บคะแนน

ฉันหัวเราะ**ที่**เขาทำตลก

๒. ประโยคซ้อนที่มีคุณานุประโยค

คือ ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่ขยายนามที่อยู่หน้าอนุประโยค

มีคำเชื่อมหน้าประโยคย่อย (อนุประโยค) ได้แก่ **ที่ , ซึ่ง , อัน**

ตัวอย่าง เสื้อ**ที่**ปรุรุดสวมอยู่สวยมาก
สมบัติ**อัน**มีค่ามหาศาลถูกฝังอยู่ในนี้
ฉันเห็นภูเขา**ซึ่ง**มีต้นไม้อยู่ล้อมรอบ

สุมาลี**ซึ่ง**เป็นผู้จัดการธนาคารได้รับรางวัลพนักงานดีเด่น
น้องกินผลไม้**ที่**ซื้อมาจากตลาด
ผู้ชาย**ที่ยืน**อยู่หน้าบ้านเป็นพี่ชายฉัน

๓. ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยค

คือ ประโยคย่อยที่ทำหน้าที่เหมือนวิเศษณ์วลี ทำหน้าที่ขยายกริยาลี สามารถอยู่ได้ทั้งหน้าและหลังประโยคหลัก มีหลักการสังเกตดังนี้

๑) ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยคบอกเวลา โดยมีคำเชื่อม คือ เมื่อ, ก่อน, หลัง, หลังจากที่, ขณะที่, ตั้งแต่

ตัวอย่าง แม่นั่งพักผ่อน**หลังจากที่**ทำกับข้าวเสร็จ

๒) ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยคบอกเหตุ โดยมีคำเชื่อม คือ เพราะ, เนื่องจาก

ตัวอย่าง คุณยายปวดขา**เพราะ**เดินขึ้นบันได (ประโยคย่อยต้องเป็นเหตุ)

๓) ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยคบอกผล โดยมีคำเชื่อม คือ จน, จนกระทั่ง, กระทั่ง

ตัวอย่าง คุณยายปวดขา**จน**เดินไม่ไหว (ประโยคย่อยต้องเป็นผล)

๔) ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยคบอกจุดมุ่งหมาย โดยมีคำเชื่อม คือ เพื่อ

ตัวอย่าง คุณแม่ทำงานหนัก**เพื่อ**หาเงินมาเลี้ยงลูก

๕) ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยคบอกเงื่อนไข โดยมีคำเชื่อม คือ ถ้า, ถ้าหาก, หาก, หากว่า

ตัวอย่าง **ถ้า**เขามาช้าฉันจะเดินกลับบ้านคนเดียว

๖) ประโยคซ้อนที่มีวิเศษณานุประโยคบอกความขัดแย้ง โดยมีคำเชื่อม คือ ทั้งที่, แม้ว่า

ตัวอย่าง เขามองไม่เห็นฉัน**ทั้งที่**ฉันยืนอยู่ตรงหน้าเขา